TERMİNOLOJİYE GİRİŞ

physioterapist melika charmi
pt master AÜ

Terimlerdeki yapılar

Kök

Son ek

Ön ek

Kaynaştırma ünlüsü

Birleşik kök

Kök

- Bir sözcüğün anlamı ve yapısı bozulmadan daha küçük parçalara ayrılmayan, ancak kendisinden yeni sözcükler türetebilen ek almamış sözcükler olarak tanımlanır.
- Kök terimin kaynağıdır.
- Bir terimde birden çok kök kelime olabilir.
- Gastric: Gastr +ic Mide ile ilgili

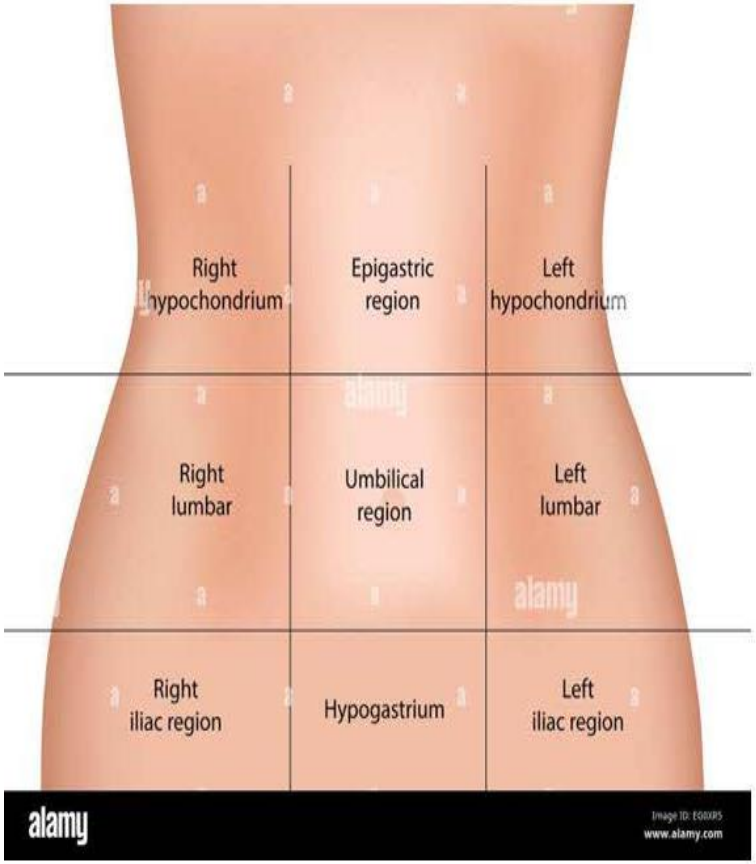
Ön ek

- Terim'in başında bulunur.
- Epigastric: Epi+gastr+ic :

(üst/yukarı) (mide) (ile ilgili/ilişkin)

Midenin üst veya yukarı

bölgesi ile ilgili

Son ek

- Terimlerin sonuna eklenir.
- Gastritis: gastr+itis

(itis: inflamasyon ya da iltihap)

Kaynaştırma Ünlüsü

- Genelde kaynaştırma ünlüsü «o» harfidir ancak «e» «a» «i» iyi gibi ünlü sesli harfler de kaynaştırma ünlüsü olarak kullanılabilmektedir
- Kaynaştırma ünlüsü kök sözcüğü son eke ya da 2 kök sözcüğü birbirine bağlar.
- Sonek sesli harfle başlıyorsa kaynaştırma ünlüsü düşer.
- Kaynaştırma ünlüsü iki kök arasında ise yukarıdaki kural uygulanmaz; kaynaştırma kelime yapısında yer alır. (atlantoaxial)
- Elektr+o+cardi+o+gram: Kalbin kasılması sırasındaki elektriksel aktivitesini değerlendiren bir yöntem
- Reniformis: Ren+i+formis: Böbrek şekilli

Birleşik kök

- Bir kök sözcüğün kaynaştırma ünlüsü ile birlikte olan şekline birleşik kök denir
- Cardiogram Cardio (cardi+o) +gram

- Önek+kök: epidermis
- Kök+sonek: dermatitis
- Kök+KÜ+sonek: splenomegali
- Kök+KÜ+kök+Sonek: laryngopharyngitis
- Kök +KÜ+kök+KÜ+Sonek: cardiomyopathy
- Önek+Kök+Sonek:Pansinusitis
- Önek+sonek: Endoscope
- Önek+Önek+Kök: antihypertentio
- Önek+Önek+kök+Sonek: intraepidermal

Terimlerin yapısal ayrışımı: burada amaç karmaşık görülen terimleri basite indirgeyerek ayrıştırmak ve anlamaktır

Bunun için bazı yöntemler kullanılır terimler basit parçalara ayrılır bu yolla çok uzun ve karmaşık terimler anlaşılır hale gelir

Örnekler

Gastroenterologia

- Gastr (kök)
- O (KÜ)
- Enter(kök)
- O(kü)
- Logia(sonek

Tracheobronchitis

- Trache (kök)
- O (KÜ) Bronch (kök)
- İtis (sonek)

Angiomyolipoma

- Angi (kök)
- O (KÜ)
- My (kök)
- O (KÜ)
- Lip (kök)
- Oma (sonek)

Terimlerin doğru yazılması ve söylenmesi önemlidir

• İleum -ilium

İnce bağırsağın bir parçasısı- Kalça kemiğinin bir parçası

• Corpus- Carpus

Gövde-El bileği

Hepatoma- Hematoma

KC tümörü-deri altında kanama birikimi

Kökler

•Tip terimlerindeki kökler ek alırken bazı sesler değişir ya da düşerler

- Brachium (kol)→ brachial(kol ile ilgili)
- Myos(kas)→Myalgia(kas ağrısı)
- Hepar (KC)→Hepatocyte (KC hücresi)
- Cardia Carditis (kalbin iltihabı/inflamasyonu)

Vücut bölgeleri ile ilgili kökler

1. cephal (o) (G-kephale) (sefal, sefalo): Baş.

- cephalalgia (sefalalji): Baş ağrısı.
- cephaloplegia (sefalopleji): Baş ve yüz hareketlerini sağlayan kaslardaki inme.
- cephalocaudal (sefalokavdal): Baştan kuyruğa uzanan.

2. ot (o) (G) (ot, oto): Kulak.

- otalgia (otalji): Kulak ağrısı.
- otocleisis (otokleiz): Kulak tıkanması.
- otoscope (otoskop): Kulak muayene aleti.

3. brachi (o) (L) (braki, brakyo): Kol.

- brachiocephalic (brakyosefalik): Kol ve başla ilgili.
- brachiofacial (brakyofasyal): Kol ve yüzle ilgili

4.a) Thorac (o). Thoracic (o), torak, torako torasik, torasiko): Göğüs boşluğu

- thoracal (torakal): Göğüsle ilgili.
- Thoracocentesis (torakosentez): Göğüs boşluğuna biriken sıvının boşaltılması
- Thoracicoabdominal (torasikoabdominal): Göğüs ve karınla ilgili

b)steth (o) (G): (stet, steto): Göğüs.

- stethoscope (stetoskop):kalp, akciğer gibi organları dinlemede kullanılan alet.
- stethograph (stetograf): Solunum sırasında göğüs duvannda oluşan hareketleri kaydeden araç.

5. abdomin (o) (L) (abdomin, abdomino): Karin boşluğu. En büyük boşluktur. Periton denilen zarfa çevrilmiştir.

abdominal (abdominal): Karınla ilgili.

Hareket sistemine ilişkin kökler

1. os. oss, (L), ost, oste (o) (G) (os, ost, oste, osteo): Kemik.

- ossiform (ossiform): Kemik şeklinde, kemiksi.
- ostalgia (ostalji): Kemiklerde hissedilen ağrı.
- osteocyte (osteosit): Kemik hücresi. osteitis (osteit): Kemik iltihabı.

2. arthr (o) (G) (artr, artro): Eklem.

- arthralgia (artralji): Eklem ağrısı.
- arthroscope (artroskop): Eklem içini incelemede kullanılan alet
- Arthtitis (artrit): eklem nflamasyonu/iltihap
- Arthrosis (artroz): eklemin yasla birlikte dejenerasyonu

3. chondr (o) (G) (kondr, kondro): Kıkırdak.

- chondric (kondrik): Kıkırdaksı, kıkırdağa ait.
- Chondroblast (kondroblast) öncü kıkırdak hücresi.
- Chondroplasti: Kıkırdak dokuya yapılan ameliyat

4. My(o): kas

- Myalgia (miyalji): kas ağrısı
- Myometrium tabakası
- (miyometriyum): rahimin kas

Dolaşım sistemine ilişkin kökler

- **Card, cardi (o)(G):kalp**
- Cardiac (kardiyak) :kalp ile ilgili
- Cardiology(kardiyoloji):Kalp hastalıkları ve tedavileriyle ilglilenen bilim dalı
- **• Angi (o) (G) (anji, anjiyo): damar**
- Angiogenesis (anjiyogenez): yeni damar oluşumu
- Angiography (anjiyografi): Damarlara radyoopak madde verilerek filmin çekilmesi
- **Vas(o)(i)(vas, vazo, vazi)(L): damar**
- Vasodilatation (vazodilatasyon): damarın genişlemesi)
- Vasoconsruction (vazokonstrüksiyon): damarın daralması
- **Arter, arteri(L)(arter, arteri): atardamar**
- Arteriola (arteriyol): küçük arter
- Arterit: atardamar iltihabı
- **Ven(o)(i) (veno, veni): toplardamar**
- Veniplex (venipleks): toplardamar ağı

Dolaşım sistemine ilişkin kökler

- **Lien(o)(L) (lyen, lyeno) dalak**
- Lienomalacia(lienomalazi): dalağın
- yumuşaması
- **Splen (o)(G): dalak**
- Splenomegali (splenomegali): dalağın büyümesi
- Splenectomy (splenektomi): dalağın çıkarılması

- **Haema, hem(a), hemat(o) (hema, hem,hema, hemato): kan**
- Hematemesis (hematemez): mide kanaması sonucu kan kusma
- Hemophili (hemofili): kanamaya yatkınlık
- **Hematogen (hematojen): kan yapıcı Leuk(o)(lök, löko): Lökosit, akyuvar, beyaz, ak**
- Leukocytosis: kanda akyuvarların artması
- Leukopenia: Kanda akyuvarların azalması

Solunum sistemine ilişkin kökler

1. laryng (o) (G) (laring, laringo): Gırtlak.

- laryngitis (larinjit): Gırtlak iltihabı.
- laryngostenosis (laringostenoz): Gırtlağın daralması.
- laryngoscopy (laringoskopi): Gırtlağın laringoskop cihazıyla incelenmesi.

2. trache (o) (G) (trake, trakeo): Soluk borusu.

- trachealgia (trakealji): Soluk borusunda hissedilen ağrı.
- tracheitis (trakeit): Soluk borusunun iltihabı.
- tracheoscope (trakeoskop): Soluk borusunun içini muayenede kullanılan alet.

3- bronch (0), bronchi (L) (bronk, bronko, bronki): Bronş.

- Bronchiostenosis (bronkyostenoz): Bronş lümenlerinin (boru biçimindeki organların içindeki boşluk) ileri derecede daralıp büzüşmesi.

4. Pulmo(n) (pulmo, pulmon):akciğer

- Pulmonitis: Akciğer iltihabı

Sindirim sistemine ilişkin kökler

1- pharyng (0) (G) (faring, faringo): Yutak, boğaz.

- pharyngectomy (faringektomi): Yutağın ameliyatla çıkarılması
- pharyngonasal (faringonazal): Boğaz ve burunla ilgili

2-oesophag (0) (özofag, özofago): Yemek borusu.

- oesophagitis (özofajit): Yemek borusunun iltihabı.
- oesophagoscopy (özofagoskopi): Yemek borusunun incelenmesi

3- gastr (0) (G) (gastr, gastro): Mide.

- gastroduodenal (gastroduodenal): Mide ve onikiğı ile ilgili.
- gastroscope (gastroskop): Mide içini görerek muayenede kullanılan alet.

enter (0) (G) (enter, entero): Bağırsak.

- enteritis (enterit): Bağırsak iltihabı (özellikle ince bağırsak iltihabı)
- enterostenosis (enterostenoz): Bağırsak kanalının daralması, tıkanması.

5- jejun (0) (L) (yeyun, yeyuno): Yeyunum, boş bağırsak (ince bagırsağın ikinci parçası)

- jejunostomy (yeyunostomi): Karın duvarı ile boş bağırsak arasında ameliyatla geçit oluşturma.
- jejunoileitis (yeyunoileit): Boş bağırsak ile kıvrım bağırsağın birlikte iltihabı

6- ile (o) (G) (ile, ileo): ileum, kıvrım bağırsak (ince bağırsağın üçüncü parçası)

- İleectomy (ileektomi): Kıvrım bağırsağın ameliyatla çıkarılması
- ileorectal (ileorektal): Kıvrım bağırsak ve düz bağırsakla (rektum ile ilgili)

7. Appendic(o)(L) (appendik, appendiko: appendiks vermiformis, kör bağırsağın solucansı uzantısı

Appendicitis (apendisit): iltihabı

• Appendicektomy(appendisektomi): appendisi çıkarma

8. Col(o), colon(o) (L) (kol,kolo, kolon,kolono): kalın bağırsağın ikinci parçası

Colitis: kolonun iltihabı

9. Rect(o) (rekt, rekto): Rektum

10. Pancreati(o), pancreat(o): pankreas

11. Hepat(o): karaciğer

12. Cholecyst(o) (kolesist):safra kesesi

Üriner sisteme ilişkin kökler

1-a) nephr (o) (G) (nefr, nefro): böbrek

- Nephrrolith (nefrolit): böbrek taşı

b) ren (0) (i) (L) (ren, reno, reni): Böbrek.

- renicapsule (renikapsul): Böbrek kapsülü.
- reniform (reniform): Böbrek şeklinde.
- renovascularis (renovaskular): Böbreğin damarlarıyla ilgili,

2- ureter (o) (G) (ureter, uretero): Ureter, idrar borusu.

- ureteritis (ureterit): Ureter iltihabı.
- ureterolith (ureterolit): Ureterde oluşan taş, ureter taşı

3- cyst (o) (G) (sist, sisto): Sidik torbası,mesane.

- cystostomy (sistostomi): Karın duvarı ile sidik torbası arasında geçit oluşturma.
- cystitis (sistit): Sidik torbasının yangısı.

4- urethr (o) (G) (uretr, uretro): Uretra, idrar yolu.

- urethratresia (uretratrezi): İdrar yolunun kapalı oluşu.
- urethrophraxis (uretrofraksi): İdrar yolunun tıkanıklığı.

Sinir sistemine ilişkin kökler

1-a) cerebr (o) (L) (serebr, serebro): Beyin.

- cerebriform (serebriform): Beyin şeklinde.
- cerebrospinal (serebrospinal): Beyin ve omurilikle ilgili

b)encephal (o)(G) (ensefal): Beyin (tüm beyin)

Encephalitis (ensefalit): beyin yangisi/iltihabi

2. Myel(o): omurilik, ilik

- Myelit: omurilik yangisi
- Osteomyelit: kemik iliği iltihabı

Myelocyte: ilik hücresi

3. mening(0)(omurilik zarları)

Meningitis (menenjit): beyin ve omurilik zarlarının yangısı

4. neur(o)(G): sinir

Neurectomy (nörektomi):sinirin kesilip çıkarılması

Neuritis (nörit): sinir iltihabı

Duyu organları

1- a) ocul (0) (L) (okul, okulo): Göz.

oculofacial (okulofasyal): Gözler ve yüzle ilgili.

oculomotor (okulomotor): Göz küresini hareket ettiren.

b) ophthalm (0) (G) (oftalm, oftalmo): Göz.

ophthalmic (oftalmik): Gözle ilgili.

ophthalmoparalysis

(oftalmoparalizi): Göz kaslarındaki felç.

2- derm, dermat (0) (G) (derm, dermat, dermato): Deri.

dermal (dermal): Deriyle ilgili. yel

Dermatoplas (dermatoplasti): Deriye yapılan onarma ameliyatı.

3- a) audi (0) (L) (odyo): İşitme, ses

- Audiometry (odyometri): işitme yeteneğinin derecesini ölçme
- **B)ot(o) (G): (ot,oto):kulak**
- Oticus: kulağa ait
- Otorrhea: kulak akıntısı

1 a)Nas(o)(L)(nas, nazo, nazi): burun

- Nasiform: burun şeklinde
- Nasogastrik: (burun ve mide ile ilgili)
- **B) rhin(o)(G)(rin,rino): burun**
- Rhinitis (rinit): burun mukozasının iltihabı
- Rhinorragia(rinoraji): burun kanaması

Bazı Ön Ekler

- **A-, an-:** Olumsuzluk eki, yokluk, eksiklik
  Aphasia: Konuşamama
  Anorexia: İştah yokluğu, iştahsızlık
- **Ab-:** Uzaklaşma, uzaklaştırma, ayırma
  Aboralis: Ağızdan uzakta
- **Ad-:** Yaklaşma, yaklaştırma, getirme, yapıştırma
  Adductio: Orta çizgiye yaklaşma
- **Ante-:** Ön, önde bulunan
  Antebrachium: Ön kol
- **Anti-:** Karşı, karşıt, zıt
  Antifungalis: Mantar enfeksiyonlarına karşı etkili; antifungal
- **Bi-:** İki
  Biceps: İki başlı
- **Brady-:** Yavaş
  Bradycardia: Kalp atım hızının yavaş (normalin altında) olması
- **Circum-:** Çevresinde
  Circumoralis: Ağız çevresinde olan, ağzı çevreleyen
- **Contra-:** Karşıt, zıt, aksine
  Contralateralis: Karşı taraf
- **De-:** Uzaklaştırma, olmaksızın (İngilizce)
  Denervatio: Bir organa veya oluşuma giden sinirlerin uzaklaştırılması
- **Di-:** İki, ikili
  Digastricus: İki karınlı
- **Dia-:** Arasından, ortasından, sayesinde
  Diameter: İki nokta arasındaki mesafe; çap
- **Dys-:** Zor, ağrılı, kötü, bozulmuş (**eu-** ön ekinin zıttı)
  Dyspepsia: Sindirim fonksiyonunun veya yeteneğinin bozulması; hazımsızlık
- **Ecto-:** Dışında
  Ectoderma: Dış deri
- **Endo-:** İçinde
  Endoscopia: İçini görme, içe bakma

- **Epi-:** Üst, üstünde, yakınında
  Epicardium: Kalbin üst tabakası
- **Eu-:** Doğru, iyi, düzgün
  Euphoria: İyi ruh hali
- **Extra-:** Dış, dışında bulunan
  Extracellularis: Hücre dışı, hücre dışında
- **Hemi-:** Yarım
  Hemispherium: Yarımküre
- **Hetero-:** Diğer, farklı, değişik
  Heterotransplantatio: Değişik türe bağlı canlılar arasında yapılan doku aktarımı
- **Homo-:** Aynı, benzer
  Homogenesis: Nesilden nesile üreme şeklinin değişmeden aynı biçimde devam etmesi; aynı yaradılışlı
- **Hyper-:** Üst, üzerinde, yukarısında; aşırı, fazla
  Hyperglycemia: Kan şekerinin aşırı yüksek olması
- **Hypo-:** Alt, altında, aşağısında, eksik
  Hypotensio: Kan basıncı değerlerinin normalin altına düşmesi
- **In-, Im-:** Olumsuzluk, yokluk
  Insomnia: Uykusuzluk
  Impotentia: İktidarsızlık, güçsüzlük
- **Infra-:** Alt, altta bulunan

- **Inter-:** Ara, arasında bulunan
  Intercostalis: Kaburgalar arasında
- **Intra-:** İç, içinde bulunan
  Intrahepaticus: Karaciğer içinde
- **Iso-:** Eşit, aynı, benzer
  Isocoria: Her iki gözbebeğinin aynı büyüklükte oluşu
- **Macro-:** Büyük, iri
  Macromastia: Memelerin normale oranla iri olması, meme büyüklüğü
- **Mal-:** Kötü, bozuk, kusurlu, zayıf
  Malabsorptio: Besin maddelerinin bağırsaklardan kusurlu veya yetersiz emilimi; emilim bozukluğu
- **Mega-:** Aşırı büyük, aşırı geniş
  Megacolon: Kalın bağırsağın normalden geniş olması
- **Micro-:** Küçük, minik
  Microencephalia: Beynin anormal derecede küçük olması
- **Mono-:** Bir, tek
  Monoplegia: Tek ekstremite felci
- **Multi-:** Çok, birden fazla
  Multifactorialis: Birçok etken veya faktörün etkisiyle oluşan
- **Neo-:** Yeni, taze, genç
  Neonatus: Yeni doğan

- **Normo-:** Normal
  Normocytus: Normal hücre
- **Nulli-:** Hiç, sıfır
  Nullipara: Hiç doğurmamış
- **Oligo-:** Az, eksik, yetersiz
  Oligospermia: Menide sperm sayısının normalden az olması
- **Ortho-:** Doğru, dik, düzgün
  Orthodontia: Dişlerin düzeltilmesi
- **Pan-:** Tümü, tamamı, hepsi
  Pandemia: Tüm halkı kapsayan salgın
- **Para-:** Yan, yanında
  Paranasalis: Burunun veya burun boşluğunun yanında
- **Per-:** Aracılığıyla, yoluyla, vasıtası ile
  Percutaneus: Deri yoluyla
- **Peri-:** Etrafında
  Pericardium: Kalbin etrafındaki zar, kalbi ve büyük damarların köklerini çe kese şeklindeki zar
- **Poikilo-:** Düzensiz, çeşitli, farklı, değişik şekillerde
  Poikilocytosis: Farklı şekilde hücre çokluğu
- **Poly-:** Çok
  Polythelia: Meme üzerinde birden fazla meme başı bulunması
- **Post-:** Sonu, sonrası, arkası
  Postnatalis: Doğumdan sonra

- **Pre-:** Önce, önünde
  Preoperativus: Ameliyattan önce
- **Pseudo-:** Yalancı, sahte
  Pseudopodium: Yalancı ayak
- **Pyo-:** Cerahat, irin ile ilgili
  Pyoderma: Deride cerahatlanma gösteren lezyonlarla belirgin durum
- **Pyro-:** Ateş, ısı ile ilgili
  Pyrogen: Ateş yükseltici, vücut ısısının yükselmesine neden olan herhangi bir
- **Quadri-:** Dört, dört kat
  Quadriceps: Dört başlı
- **Re-:** Geri, tekrar, yeniden
  Reabsorptio: Tekrar emme
- **Retro-:** Arka, arkada bulunan
  Retrognathia: Mandibulanın maksillaya göre geri planda bulunması
- **Semi-:** Yarım
  Semicanalis: Yarı kanal; bir yüzeyi açık kanal
- **Sub-:** Alt, altta bulunan
  Sublingualis: Dil altı, dilin altında bulunan
- **Super-:** Normalin üstünde, aşırı, fazla
  Superalimentatio: Aşırı beslenme

- **Supra-:** Üst, üstte bulunan
  Suprarenalis: Böbrek üstü
- **Syn-, sym-:** Birleşme, birlikte, ortak
  Synchondrosis: İki kemiğin kıkırdak aracılığıyla birleşmesi
- **Tachy-:** Hızlı, çabuk
  Tachypnea: Hızlı solunum, solunum sayısının normalin üzerinde olması durumu
- **Tel-:** Son, uç nokta, uzak
  Telencephalon: Uç beyin
- **Tetra-:** Dört, dört kat
  Tetramelus: Yapışık ikizlerin dört kola veya bacağa sahip olması
- **Trans-:** İçinden, içinden geçen, bir taraftan diğer tarafa
  Transplantatio: Organ ve doku nakletme
  Transurethralis: Üretradan geçerek, üretra yoluyla
- **Tri-:** Üç
  Triangularis: Üç açılı
- **Ultra-:** Uzakta, aşırı uçta
  Ultraligatio: Bir damarın başlangıç noktasının ötesinden bağlanması
- **Uno-, Uni-:** Bir
  Unilateralis: Tek taraflı
- **Xero-:** Kuru
  Xerodermia: Derinin kuruluğu

Bazı son ekler

- **-malacia:** Yumuşama
  Osteomalacia: Kemik yumuşaması
- **-megalia:** Büyüme
  Splenomegalia: Dalak büyümesi
  Cardiomegalia: Kalp büyümesi
- **-oideus:** ... 'e benzer
  Mucoideus, -oidea, -oideum: Mukusa benzer
- **-oma:** Şişlik, tümör, neoplazm
  Adenoma: Bez epitelinin iyi huylu tümörü
- **-osis:** Anormal artma
  Monocytosis: Monositlerin artması
- **-pathia:** Hastalık
  Nephropathia: Böbrek hastalığı
- **-penia:** Azalma, eksilme
  Thrombocytopenia: Pıhtılaşma hücrelerinin azalması
- **-phagia:** Yemek
  Dysphagia: Zor yutma, yutma güçlüğü
- **-phobia:** Korku
  Hydrophobia: Sudan korkma
- **-plegia:** Felç
  Hemiplegia: Yarı felç
- **-porosis:** Kemik iyileşmesinde 'callus' oluşumu; boşluk oluşumu
  Osteoporosis: Kemik erimesi
- **-ptosis:** Aşağı doğru yönelme, düşme
  Blepharoptosis: Göz kapağı düşmesi

Blepharoptosis: Göz kapağı düşmesi

- **-rhagia:** Dışarı çıkma
  Hemorrhagia: Kanama
- **-rhea:** Akma
  Diarrhea: İshal
- **-rhexis:** Yırtılma
  Enterorrhexis: Bağırsak yırtılması
- **-sclerosis:** Sertleşme
  Arteriosclerosis: Damar sertleşmesi
- **-spasm:** Kasılma
  Angiospasm: Damar kasılması
- **-stasis:** Akımın durması, yavaşlaması
  Cholestasis: Safra akışının durması

Cerrahi işlemlerle ilgili son ekler

-centesis: delmek

• Thoracocentesis: göğüs duvarının delinmesi

-desis: Yapıştırmak, bağlamak

• Artrodesis

-ectomia: Kesip almak

• Gastrectomia

-lysis: erime, çözünme

• Thrombolysis

-pexia: sabitlemek

• Gastropexia

-plastia: operasyonla şekillendirme

• Rhinoplastia

-rhaphia: Dikmek

• Arteriorhaphia

-stomia: Ağız açmak

• Colostomia

-tomi: Kesik atmak, kesmek

• Tracheotomia

Tanısal işlemlerde son ekler

-graphia: yazma kaydetme kayıt

• Myelographia: Kontrast madde verdikten sonta omuriliğin radyolojik görüntüleme kaydı

-metria: Ölçme

• Osteometria: Kemik ölçümü

-scopia:inceleme, ayna tutma

İlişkili olma durumu ile ilgili son ekler

-acus, -icus,-aris, -alis: ile ilgili

- Cardiacus: Kalple ilgili
- Pelvicus: Pelvis ile ilişkili
- Cervicalis: boyun ile ilgili
- Mandibularis: alt çene ile ilgili

-Genesis: oluşum

- Patogenesis: hastalık oluşumu
- Neurogenesis: sinir dokusunun oluşumu
- Angiogenesis: damar yapısının oluşumu

Logia: Bilim dalı

-ist: bilimin bir dalında uzman olan kişi

- Anatomist
- Fizyoterapist

-Plasia: oluşum gelişim

- Aplasia
- Hypoplasia

-Stenosis: Darlık, daralma

- Tracheostenosis

-trophia: beslenme büyüme

- Hypertrophia: doku veya organlarda hacimce büyüme
- atrophia

Hastalıklar ile ilgili son ekler

-algia: ağrı

- Arthralgia
- Neuralgia

-gen: 'den oluşmuş, neden bildiren

- Carcinogen: kanser yapıcı

-cele: fıtıklaşma, boşluk oluşumu, bombeleşme

- Myelocele: Spinal kordun genişlemesi

-ia, -iasis: anormal olma, bulunma durumu

- Anemia: Kansızlık
- Urolithiasis: Böbrek taşının olması

-ecstasia: Genişleme

- Bronchectasia: Bronşların genişlemesi

-Stenosis: Darlık, daralma

- Tracheostenosis

Anatomi terimlerinde kullanılan bazı sıfatlar

Accessorius, -a, -um: Eklenti olan, ikincil, yardımcı, aksesuar
Adiposus, -a, -um: Yağlı, yağ dokusuyla ilgili
Albus, -a, -um: Beyaz
Coronarius, -a, -um: Taçsı
Durus, -a, -um: Sert
Externus, -a, –um: Dış, dıştaki
Flavus, -a, -um: Sarı
Gluteus, -a, –um: Kaba ete ilişkin, kaba et ile ilgili
Griseus, -a, –um: Gri
Imus, -a, -um: En alt
Intermedius, -a, –um: Ortadaki, iki şey arası
Internus, -a, -um: İç

Anterior, -ius: Daha ön, daha öndeki
Articularis, -e: Eklemle ilgili

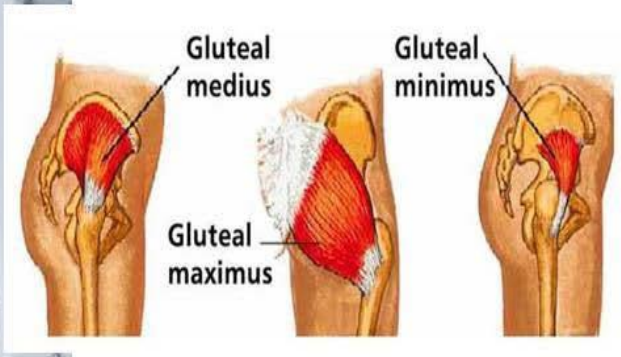
Brevis, -e: Kısa
Centralis, -e: Merkezi
Communis, -e: Ana, ortak, genel
Coronalis, -e: Taçsı
Distalis, -e: Merkezden uzak
Dorsalis, -e: Sırt tarafına ilişkin
Epiduralis, -e: Duramater üstü oluşumlarla ilgili
Femoralis, -e: Uylukla ilgili, uyluğa ilişkin
Frontalis, -e: Alınla ilgili, alına ilişkin
Genitalis, -e: Genital organla ilgili
Horizontalis, -e: Yatay, ufki
Inferior, -ius: Daha alt, daha alttaki; alt, alttaki
Lateralis, -e: Dış yan, dış yandaki
Major, -us: Daha büyük
Medialis, -e: İç yan, iç yandaki
Minor, -us: Daha küçük
Ovalis, -e: Oval
Posterior, -ius: Daha arka, daha arkadaki
Proximalis, -e: Merkeze yakın
Sagittalis, -e: Önden arkaya doğru, ok yönünde
Semilunaris, -e: Yarım ay şeklinde olan
Superficialis, -e: Yüzeysel, yüzeydeki
Superior, -ius: Daha üst, daha üstteki, üst, üstteki
Terminalis, -e: Son
Transversalis, -e: Enine
Ventralis, -e: Karın tarafına ilişkin
Verticalis, -e: Düşey, dikey, dikine

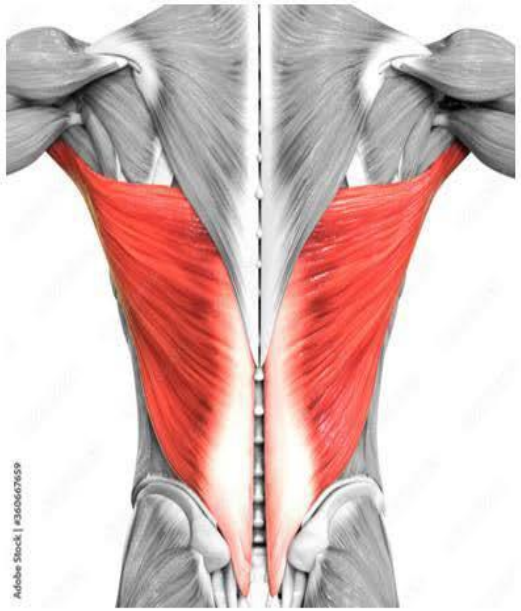
Latissimus, -a, –um: En geniş
Latus, -a, –um: Geniş
Longissimus, -a, –um: En uzun
Longus, -a, –um: Uzun
Magnus, -a, –um: Büyük
Maximus, -a, –um: En büyük
Medianus, -a, –um: Orta, ortada, ortadaki
Minimus, -a, –um: En küçük
Obliquus, -a, –um: Oblik, eğik
Obturatus, -a, –um: Kapatılmış, kapalı
Parvus, -a, –um: Küçük
Popliteus, -a, –um: Diz ardı ile ilgili
Primus, -a, –um: Birinci, ilk
Profundus, -a, –um: Derin, derindeki
Pterygoideus, -a, –um: Kanatlı, kanatsı
Quadratus, -a, –um: Kare
Quartus, -a, –um: Dördüncü
Radiatus, -a, –um: Işınsal, ışın şeklinde
Rectus, -a, –um: Düz
Rotundus, -a, –um: Yuvarlak
Secundus, -a, –um: İkinci
Sigmoideus, -a, –um: "S" harfine benzeyen
Spinosus, -a, –um: Dikenli, dikensi
Suspensorius, -a, –um: Asıcı
Tertius, -a, –um: Üçüncü
Transversus, -a, –um: Enine

Dexter, dextra, dextrum: Sağ
Liber, libera, liberum: Serbest
Niger, nigra, nigrum: Siyah, kara
Ruber, rubra, rubrum: Kırmızı
Sinister, sinistra, sinistrum: Sol

Abducens: Uzaklaştıran
Afferens: Getiren
Ascendens: Yükselen, çıkan
Azygos: Çift olmayan, tek
Biceps: İki başlı
Communicans: Birleştiren, bağlayan
Deferens: Uzağa taşıyan
Descendens: İnen
Perforans: Delen
Permanens: Devam eden, kalıcı
Quadriceps: Dört başlı
Simplex: Basit, yalın
Triceps: Üç başlı

Positivus	Comparativus	Superlativus
anterus, -a, -um (=önde)	anterior, -ius (=daha önde)	anticus, -a, -um (=en önde)
bonus, -a, -um (= iyi)	melior, -ius (= daha iyi)	optimus, -a, -um (= en iyi)
brevis, -e (= kısa)	brevior, -ius (= daha kısa)	brevissimus, -a, -um (= en kısa)
exterus, -a, -um (= dış)	exterior, -ius (= daha dışta)	extremus, -a, -um (= en dış)
inferus, -a, -um (= alt)	inferior, -ius (= daha alt)	infimus,-a,-um (imus, -a, -um) (= en alt)
internus, -a, -um (= iç)	interior, -ius (= daha iç)	intimus, -a, -um (= en iç)
latus, -a, -um (= geniş)	latior, -ius (= daha geniş)	latissimus, -a, -um (= en geniş)
longus, -a, -um (= uzun)	longior, -ius (= daha uzun)	longissimus, -a, -um (= en uzun)
magnus, -a, -um (= büyük)	major, -jus (= daha büyük)	maximus, -a, -um (= en büyük)
parvus, -a, -um (= küçük)	minor, -us (= daha küçük)	minimus, -a, -um (= en küçük)
posterus, -a, -um (=arkada)	posterior, -ius (=daha arkada)	postremus, -a, -um (=en arkada)
superus, -a, -um (= üst)	superior, -ius (= daha üst)	supremus, -a, -um (= en üst)

Kısaltmalar

A	:	Almanca
A., a.	:	Arteria
Aa., aa.	:	Arteriae
Ab.	:	Antikor
anat.	:	Anatomi
Ar.	:	Arapça
Art.	:	Articulatio
bk.	:	Bakınız
Ca	:	Kalsiyum
CA	:	Kanser
CV	:	Kardiyovasküler
çoğ.	:	Çoğul
dak	:	Dakika
Dex.	:	Dexter
Dist.	:	Distalis
F	:	Fransızca
Far.	:	Farsça
G/Gr	:	Grekçe
Gl., gl.	:	Glandula
Gll., gll.	:	Glandulae
Hb.	:	Hemoglobin
Hct.	:	Hematokrit
Ig	:	İmmunoglobulin
Inf.	:	İnferior
IS.	:	İnternasyonal (Uluslararası) Sistem
İ	:	İngilizce
im	:	İntramüsküler
ip	:	İntaperitoneal
iv	:	İntravenöz
Kcal	:	Kilokalori
L/Lat.	:	Latince
M., m.	:	Musculus
N., n.	:	Nervus
NA	:	Nomina Anatomica
O	:	Osmanlıca
örn.	:	Örnek/ler (örneğin)
pH	:	Asitlik derecesi
Post.	:	Posterior
R	:	Rusça
sc	:	Subkütan
Sin.	:	Sinister
Sup.	:	Superior
TA	:	Terminologia Anatomica
Tbc.	:	Tüberküloz
tek.	:	Tekil
V., v.	:	Vena
Vv., vv.	:	Venae